

Grytnäs församling
Get Johannas väg 2
774 61 Avesta

2006-09-14
1 (2)
Dnr 54-2006:694

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Grytnäs Friskola i Avesta kommun

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Grytnäs Friskola i Avesta kommun. Besök gjordes i skolan den 26-27 januari 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för elever att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets hemsida (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 14 december 2006 skall Grytnäs Friskola redovisa till Skolverket, enheten i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot den brist som påtalats i verksamheten.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Grytnäs Friskola, med undantag av nedanstående brist, övergripande är av god kvalitet och ligger väl i linje med nationella mål och riktlinjer.

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör utarbeta rutiner för systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten. Skolans resultat bör härvid ges en framträdande roll.

2006-09-14

2 (2)

Dnr 54-2006:694

- Skolans personal bör gemensamt bearbeta och konkretisera de nationella målen samt arbeta för att öka samtliga elevers medvetenhet om vilka mål som gäller i de olika ämnena och årskurserna.
- Skolan bör se över sina rutiner för att säkerställa att eleverna får den undervisning de har rätt till i samtliga ämnen.
- Skolan bör fullfölja sina planer på kompetensutvecklingsinsatser för att förbättra lärarkompetensen i årskurs 4-6.

Följande område inom huvudmannens verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolans skriftliga kvalitetsredovisning måste vidareutvecklas så att den lever upp till författningarnas krav (förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

På Skolverkets vägnar

Pia-Lotta Sahlström
T.f enhetschef

Ingela Gullberg
Undervisningsråd

I ärendets handläggning har även experten Ulf Lindberg deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Avesta kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i Grytnäs Friskola i Avesta

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	5
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Grytnäs Friskola den 26-27 januari 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den fristående huvudmannen startade sin verksamhet år 2002.

Inspektionen inriktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga gällande författningar.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels hämtat ur den dokumentation som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels ur den information som framkommit vid inspektionsbesöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts. Huvudmannen för Grytnäs Friskola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Vid inspektionsbesöket intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna. Skolsköterskan har efter inspektionsbesöket intervjuats per telefon.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Avesta kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har ännu inte utnyttjat sin rätt till insyn.

Beskrivning av skolan

Grytnäs Friskola	Antal elever
Förskoleklass	10
Åk 1	8
Åk 2	6
Åk 3	5
Åk 4	4
Åk 5	7
Åk 6	2
Totalt	42

Grytnäs Friskola är lantligt och naturskönt belägen några kilometer från centrala Avesta. Skolan drevs fram till 2001 i kommunal regi. Efter att kommunen beslutat om nedläggning ansökte Grytnäs församling hos Skolverket om att få bli ny huvudman så att skolan skulle kunna fortsätta sin verksamhet.

Skolverket godkände Grytnäs Friskola i Avesta kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut (dnr 43-2001:1965) den 3 april 2002. I samma beslut godkände Skolverket att fristående förskoleklass får bedrivas vid skolan. Enligt godkännandet har skolan även rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudman för skolan är trossamfundet Grytnäs församling med organisationsnummer 252002-2910. Enligt skolans ansökan om godkännande är skolans inriktning kristen. Enligt huvudmannen är dock skolans inriktning i praktiken mer "allmän".

Skolan hade vid inspektionsbesöket 42 elever. Samtliga elever var folkbokförda i Avesta kommun.

En elev är inskriven i den kommunala särskolan men har sin undervisning förlagd till den fristående skolan. Enligt huvudmannen är det Avesta kommun som ansvarar för eleven. Kommunens "inkluderingspedagog" ansvarar för den pedagogiska uppläggningsplaneringen av elevens skolgång. Hon instruerar även elevassistenten och klassläraren samt utformar de individuella målen tillsammans med elevens föräldrar. Inkluderingspedagogen finns med under skoldagen i varierande utsträckning. Initialt fanns hon med hela dagarna. Detta har successivt kunnat minskas så att hon nu är på skolan ca 1-2 dagar i veckan. Elevassistenten följer eleven under hela skoldagen.

Inspektörerna bedömer att Grytnäs Friskola måste inhämta Skolverkets godkännande för att få bedriva verksamhet motsvarande den obligatoriska särskolan (9 kap. 1 § skollagen).

Huvudmannen för Grytnäs Friskola har den 13 september 2006 inkommit med en sådan ansökan (dnr 43-2006:2531). Ärendet kommer att hanteras i särskild ordning.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Grytnäs Friskola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Grytnäs Friskola ligger väl i linje med de nationella målen. Skolmiljön upplevs som trygg av eleverna och samtliga intervjugrupper lyfter fram ”den lilla skolans” fördelar. Skolledningen och personalen är engagerade i sitt arbete och strävar efter att vidareutveckla verksamheten. Även elevernas föräldrar känner starkt för skolan och engagerar sig i verksamheten på olika sätt. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för elevernas lärande.

Det finns dock enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolans bör utarbeta rutiner för systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten. Skolans resultat bör härvid ges en framträdande roll.
- Skolans personal bör gemensamt bearbeta och konkretisera de nationella målen samt arbeta för att öka samtliga elevers medvetenhet om vilka mål som gäller i de olika ämnena och årskurserna.
- Skolan bör se över sina rutiner för att säkerställa att eleverna får den undervisning de har rätt till i samtliga ämnen.
- Skolan bör fullfölja sina planer på kompetensutvecklingsinsatser för att förbättra lärarkompetensen i årskurs 4-6.

Nedanstående område uppvisar sådana brister att inspektörerna bedömer att de snarast måste åtgärdas:

- Skolan måste inhämta Skolverkets godkännande för att få bedriva verksamhet motsvarande den obligatoriska särskolan.
- Skolans skriftliga kvalitetsredovisning måste vidareutvecklas så att den lever upp till författningarnas krav.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Skolans kunskapsresultat

Inspektionen visar att verksamheten i förskoleklassen omfattar såväl fri lek som mer strukturerade aktiviteter. Återkommande inslag är t.ex. morgonsamling, bokstavsträning, språklek, matematik, temaarbete, idrott och sagoläsning. Det finns även samarbete mellan förskoleklassen och grundskolan. Inspektörerna bedömer att verksamheten i förskoleklassen ger barnen goda möjligheter att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger.

När det gäller eleverna i grundskolan visar de nationella ämnesproven som genomfördes i årskurs 5 åren 2003-2005 att eleverna så gott som genomgående har goda resultat i svenska och matematik. Resultaten i engelska förefaller svagare. Antalet deltagande elever i proven är dock så lågt att det är svårt att göra några säkra uttalanden.

Skolan genomför s.k. "multitester" två gånger per termin. Dessa består av kunskapstester från olika ämnen som eleven arbetat med. Resultaten sammanställs inte på gruppnivå, utan används för att analysera den enskilde elevens kunskapsutveckling.

En samlad redovisning av elevers kunskapsutveckling i andra ämnen än de som omfattas av de nationella ämnesproven (svenska, engelska och matematik) saknas. De undervisande lärarna har kännedom om resultaten för sina respektive elever och ämnen, men eftersom detta inte sammanställs på skolnivå har kunskapsresultaten hittills inte legat till grund för analys och förbättring av verksamheten i stort.

Skolverkets inspektörer bedömer att utbildningen ger kunskaper som till art och nivå svarar mot de som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Inspektörerna vill dock understryka vikten av att skolan sammanställer resultaten i samtliga ämnen och årskurser för att vid behov kunna vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Resultat av arbetet med normer och värden

Grytnäs Friskola har egentligen en enda trivselregel; "Var och en skall vara mot andra som man vill att de skall vara mot en själv". Med utgångspunkt i denna regel förs samtal i olika fora om värdegrundsfrågor. Samtliga intervjugrupper uppger att skolan är trygg och att det råder ett gott klimat. Många menar att "den lilla skolan", där alla känner alla, har många fördelar och att möjligheterna att få till stånd ett framgångsrikt värdegrundsarbete är stora.

Enligt eleverna förekommer bråk mellan elever ibland, men de flesta är "schyssta". När något händer tar personalen itu med det på en gång, enligt elever och föräldrar. I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2004/05 beskrivs delar av skolans värdegrundsarbete detaljerat. Skolan har ännu inte genomfört några systematiska utvärderingar eller uppföljningar av värdegrundsarbetet.

De intervjuade eleverna tycker att de får vara med och bestämma på skolan. Dels har de klassråd varannan vecka, och dels låter personalen eleverna vara

delaktiga i planeringen av den egna arbetsveckan, något som även kunde observeras vid Skolverkets lektionsbesök.

Skolverkets inspektörer bedömer att eleverna ges möjlighet att ha inflytande och ta ansvar över verksamheten vid skolan. Inspektörerna bedömer vidare att skolans värdegrundsarbete förefaller ge önskat resultat, men rekommenderar att skolan vidareutvecklar sitt kvalitetsarbete så att detta kan säkerställas.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill granskas om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Nedan följer en beskrivning av några utvalda områden, samt av verksamhetens särskilt starka eller svaga sidor.

Skolans arbete med arbetsmiljön

Enligt de intervjuade föräldrarna och eleverna bedriver skolans personal ett målmedvetet och engagerat arbete mot kränkande behandling. Personalen agerar omedelbart då de får kännedom om mobbning eller annan kränkande behandling. Skolan har även ett antimobbningsteam som är känt bland eleverna. Detta har sammantaget medfört att elever och föräldrar upplever Grytnäs Friskola som lugnare och tryggare än andra skolor i närområdet. Enligt eleverna förekommer det ändå att elever blir retade och kallade vid öknamn. De önskar att detta kunde stoppas på något sätt.

Skolan har upprättat en ”handlingsplan vid mobbning, missbruk och skolk”. Vid tidpunkten för inspektionsbesöket berörde inte handlingsplanen hur skolan skall agera vid enstaka kränkningar eller vid vuxens kränkning av elev. Denna brist har enligt huvudmannen åtgärdats efter besöket. Numera inbegriper skolans handlingsplan även åtgärder vid enstaka kränkningar och vuxens kränkning av elev. Antimobbningsteamet har också fått i uppdrag att bevaka dessa områden.

Skolverkets inspektörer bedömer att Grytnäs Friskola arbetar bra med att försöka åstadkomma en god psykosocial miljö i skolan. Inspektörerna vill dock uppmana skolan att intensifiera arbetet ytterligare så att ingen elev behöver bli retad eller kallad vid öknamn. Inspektörerna vill även uppmärksamma skolan på att det den 1 april 2006 kommit en ny lag mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67).

Innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen

Grytnäs Friskola följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, och de nationella kursplanerna. Verksamheten innehåller enligt samtliga intervjugrupper inga konfessionella inslag, trots att skolans profil vid huvudmannens ansökan om godkännande angavs som kristen. Undervisningen är, enligt Skolverkets inspektörers bedömning, såväl allsidig som saklig.

Skolan har i sin dokumentation till Skolverket redovisat konkretiseringar av de nationella kursplanerna. Vid inspektionsbesöket framkom att vissa lärare arbetat med att ta fram dessa, medan andra lärare inte har varit delaktiga. Detta har medfört relativt stora skillnader i medvetenheten om vilka mål som gäller i olika ämnen och årskurser. I vissa klasser fokuserar läraren på måluppfyllelsen, i andra klasser på huruvida veckans beting är fullgjort eller inte. Skolverkets inspektörer bedömer mot denna bakgrund att skolan bör initiera ett arbete, som inbegriper samtliga lärare, med att konkretisera de nationella målen. Skolan bör även arbeta för att öka samtliga elevers medvetenhet om vilka mål som gäller i de olika ämnena och årskurserna. Lärare och elever kan därefter tillsammans finna olika vägar mot målen som gör att arbetssätten kan varieras i högre grad.

Vid inspektionsbesöket framkom att skolan delvis förändrat den timplan som angavs vid huvudmannens ansökan om godkännande. Bl.a. framkom av nuvarande timplan att skolan inte erbjuder någon undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap samt att såväl elevens val som skolans val utgått. Ett ämne benämnt "livskunskap" har i stället tillkommit. Skolans relativt nytilträdde rektor hade inledningsvis vissa svårigheter med att redogöra för skolans timplan och undervisningens innehåll. Vissa klaganden har senare gjorts. Bl.a. angav rektorn i det avslutande samtalet att den tid som i timplanen anges för "elevens val" ägnas åt daglig idrott och rörelse. Efter inspektionsbesöket har rektorn skriftligen uppgivit att ämnet hem- och konsumentkunskap kommer att ges som blockundervisning under maj 2006. Skolan har ännu inte tagit ställning till om ämnet kommande läsår kommer att läsas kontinuerligt eller i block.

Skolverkets inspektörer bedömer att skolan bör se över sina rutiner för att säkerställa att eleverna får den undervisning de har rätt till i samtliga ämnen. Skolan bör även beakta författningarnas innebörd av "elevens val". I det fall skolan inför för eleverna obligatoriska ämnen bör dessa lämpligen läggas som "skolans val".

Skolledning och intern kommunikation

Rektorn ansvarar inför huvudmannen för skolans verksamhet och leder den pedagogiska verksamheten. Han tjänstgör motsvarande 20 procent av en heltidstjänst. Tiden är i normalfallet utlagd på tre dagar i veckan. Två gånger i veckan träffas hela personalgruppen tillsammans med rektorn för gemensam planering. Därutöver anordnas varje månad pedagogiska sammankomster där teman som t.ex. portfolio och individuella utvecklingsplaner tas upp.

De intervjuade lärarna, föräldrarna och eleverna är mycket nöjda med sin rektor och tycker att skolans ledning fungerar bra.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Grytnäs Friskola har upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning för läsåret 2004/05. Den innehåller huvudsakligen en verksamhetsbeskrivning där man under ett antal rubriker redogör för hur skolan tänker arbeta för att nå vissa mål. Målområdena är hämtade ur Lpo 94 och lokala dokument. Kvalitetsredovisningen innehåller dock ingen bedömning av måluppfyllelsen eller åtgärder för ökad måluppfyllelse.

I kvalitetsredovisningen anges att skolans resultat fortlöpande skall följas upp, att utvärderingar av verksamheten skall genomföras samt att såväl elever som föräldrar skall få delta i utvärderingarna. Av intervjuerna vid Skolverkets besök framkom att skolans personal genomför utvärderingar i slutet av varje läsår och att lärarna gör löpande utvärderingar av t.ex. temaarbeten men att skolan ännu inte har funnit rutiner för en mer strukturerad utvärdering och uppföljning av verksamheten.

Skolverkets inspektörer bedömer att skolans kvalitetsarbete bör utvecklas så att såväl elever som föräldrar och personal kontinuerligt får möjlighet att utvärdera verksamheten. Skolans skriftliga kvalitetsredovisning måste därtill utvecklas så att den lever upp till författningarnas krav.

Sammanfattning

Skolan har en väl fungerande ledning och den pedagogiska verksamheten är överlag av god kvalitet. Skolans personal bedriver ett målmedvetet värdegrundsbete. Trots detta förekommer det ibland att elever kränker varandra. Den skriftliga handlingsplanen mot kränkande behandling bör vidareutvecklas.

Ett för personalen gemensamt arbete med att konkretisera de nationella kursplanerna bör inledas så att målen blir kända och därmed en naturlig utgångspunkt för undervisningens uppläggning i alla ämnen och årskurser.

Skolan bör se över sina rutiner för att säkerställa att eleverna får den undervisning de har rätt till i samtliga ämnen. Därtill måste skolans skriftliga kvalitetsredovisning vidareutvecklas för att uppfylla kraven i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information att skolan står öppen för alla i föreskriven utsträckning, om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Utbildningen skall även vara avgiftsfri.

Bestämmelser finns i bl. a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Nedan följer en beskrivning av några utvalda områden av särskilt intresse för skolans förutsättningar att tillhandahålla en utbildning av god kvalitet.

Grytnäs Friskola är öppen för alla. Vid fler sökande än antal platser vid skolan gäller i första hand anmälningsdatum. Därefter tillämpas förtur för elever som bor nära skolan och syskonförtur i nu nämnd ordning. Hittills har det funnits utrymme att erbjuda plats till alla som sökt till skolan. Enligt huvudmannens prognos beräknas elevantalet stiga från 42 till 50 elever kommande läsår.

Grytnäs Friskola hade vid inspektionsbesöket 8 lärare anställda motsvarande 5,3 heltidstjänster. Lärartätheten är alltså 7,9 lärare per 100 elever. Motsvarande siffra för fristående grundskolor i riket låg läsåret 2004/05 på 7,6 lärare per 100 elever. Av de 5,3 heltidstjänsterna uppbärs cirka hälften av personer med en utbildning avsedd för den undervisning de bedriver. Det är framför allt årskurs 4-6 som saknar lärare med adekvat utbildning. Huvudmannen har i samband med faktagranskningen av föreliggande rapport meddelat att en utbildningsplan påbörjats för den berörda läraren. Från och med höstterminen 2006 kommer läraren att påbörja sin utbildning mot lärarbehörighet. Huvudmannen kommer att möjliggöra att delar av utbildningen kan ske inom ramen för ordinarie tjänst.

Skolverkets inspektörer bedömer att lärarkompetensen i årskurs 4-6 bör förbättras och förutsätter att kompetensutveckling kommer att genomföras så som beskrivits ovan.

Vad gäller skolans ekonomiska stabilitet så har situationen varit bekymmersam allt sedan starten. Enligt årsredovisningen för räkenskapsåret 1 januari 2004 till 31 december 2004 visar verksamheten upp ett negativt resultat. Det sammantagna resultatet för huvudmannens samtliga verksamheter är dock positivt. Skolans budget för innevarande läsår visar upp ett fortsatt negativt resultat.

Företrädare för huvudmannen angav i Skolverkets intervju att ett åtgärdsprogram för skolans ekonomi har upprättats och att man ser med tillförsikt på framtiden. Huvudmannen menar att det tar en viss tid innan skolan blir ekonomiskt stabil och avser att fram till denna tidpunkt skjuta till medel. Enligt de intervjuade lärarna, eleverna och föräldrarna finns det gott om läromedel och annan nödvändig utrustning. De är mycket nöjda med att skolan inte tvingas snåla på detta.

Skolan tar inte ut några avgifter.

Sammanfattning

Grytnäs Friskola har sammantaget goda förutsättningar att tillhandahålla en utbildning som motsvarar kraven i skolförfattningarna. Lärarkompetensen i årskurs 4-6 bör dock förbättras. Skolan är ännu inte ekonomiskt stabil men huvudmannen avser att skjuta till nödvändiga medel fram till den tidpunkt då den är ekonomiskt bärkraftig.

Datum	Ort
14 september 2006	Stockholm

Ingela Gullberg, undervisningsråd
Ulf Lindberg, expert